

**МЕРКАНТИЛИЗАМ
У Е-ОКРУЖЕЊУ АКАДЕМСКОГ
БИБЛИОТЕКАРСТВА СРБИЈЕ**

Весна Жупан

Универзитетска библиотека “Светозар Марковић” у
Београду

- Меркантилизам је био доминантна струја економске мисли у раздобљу од 16. до 18. века. Тада је преовладало мишљење да капитал једне државе чине златне и сребрне полуге које су у државном власништву. Значај драгоцених метала је тада био много већи него што је данас.
- Сматрало се да ће до повећања капитала доћи уколико се подстакне и повећа извоз, а дестимулише увоз.
- Такви погледи на капитал довели су до јављања и ширивања империјалистичких ратова. У доба меркантилизма, мапа света је била променљивих граница.

- Познат појам из времена меркантилизма јесте колберизам који означава систем меркантилистичких идеја и мера на њиховом спровођењу. Тај систем креирао је Жан-Батист Колбер (Jean-Baptiste Colbert) у 17. веку. Дело у којем је објаснио тај систем идеја и мера носи наслов „Писма, инструкције, мемоари“ (*Lettres, instructions, memoires*).
- Колберови ставови формирали су се под јаким утицајем Антоана де Монкретјена (Antoine de Montchrétien) који се сматрао родоначелником меркантилизма у Француској.

- Као прекаљени меркантилиста Колбер је богатство сагледавао у племенитим металима, а пре свега у злату и сребру које је било неопходно државној ризници.
- Војска је морала да буде добро опремљена у време када је требало постићи превласт у колонијалном свету. Осим тога, окружење у ком се кретао краљ Луј XIV водило је веома раскошан живот.

- Дворани су живели на високој нози. Требало је њихове апетите задовољити. Захваљујући стеченом знању и умећу **Колбер** је отварао **Француску** према **иностраном окружењу** кроз **трговину**.
- Као писани основ за примену **Колберових мера** служио је **Колберов едикт** из године 1673. Тим писаним извором заведена су била **државна правила** као крут **оквир** у ком се могла одвијати **француска економија**.

Портрет **Жана-Батиста Колбера** (29 август 1619 – 6 септембар 1683),
великог француског **меркантилисте**

Ове године је јубилеј, 34 деценије од Колберове смрти.

- Жан-Батист Колбер није био само генерални контролор финансија „Краља Сунца“, Луја XIV. Колбер је веома много пазио на Краљеву библиотеку.
- Колбера су познавали као великог библиофила, који је пажљиво бирао књиге и рукописе за своју личну библиотеку. Његова лична библиотека сматрала се библиотеком велике вредности.

- Меркантилизам као оријентација почиње да бледи у другој половини 18. века.
- Превагу над меркантилизмом однео је Адам Смит својим чувеним делом *Богатство народа*.
- Адам Смит је био економски класик чије се главно дело сматра једним од извора марксизма.

Библиографски описи Универзитетске библиотеке у
слободном приступу: примери

I-37937

VILAR, Pierre

Zlato i novac u povijesti : 1450-1920 /
Pierre Vilar ; [preveli Ivo Goldstein, Drago
Roksandić]. - Beograd : Nolit, 1990. - 451
str. ; 19 cm. - (Biblioteka Sazvežđa ; 99)

Prevod dela: Or et monnaie dans l'histoire:
1450-1920

ISBN 86-19-01835-3

336.741:671.412.1(091)

1084684

II-32029

ERCEG, IVAN

Trst i bivše Habsburške zemlje u međunarodnom prometu : (merkantilizam u drugoj polovini 18. stoljeća) / Ivan Erceg. - Zagreb : Jugoslavenska akademija znanosti i umjetnosti, 1970. - 231 str. /5/ presavijenih listova sa tabelama ; 23 cm. - (Građa za gospodarsku povijest Hrvatske / Jugoslavenska akademija nauka i umjetnosti ; knj. 15)

Насловне странице монографија које обрађују раздобље
меркантилизма: фонд Универзитетске библиотеке
“Светозар Марковић”

II-32029

IVAN ERCEG

TRST I BIVŠE
HABSBURŠKE ZEMLJE
U MEĐUNARODNOM
PROMETU

(MERKANTILIZAM U DRUGOJ POLOVICI 18. STOLJEĆA)

ZAGREB

1970

I-33795

ID=59832556

Sm 2

Dr LAZAR PEJIC

JUGOSLOVENSKI MERKANTILISTI

1988.
»SAVREMENA ADMINISTRACIJA«
Izdavačko-stamparsko-knjižarska
radna organizacija
BEOGRAD

11-49761

European Jewry in the
Age of Mercantilism
1550-1750
Second Edition

JONATHAN I. ISRAEL

CLARENDON PRESS · OXFORD

1989

И-120936

Драгана Катич

СЛОБОДНИ КРАЉЕВСКИ ГРАД НОВИ САД

Трговина и занатство у 18. веку

НАУЧНО УДРУЖЕЊЕ ЗА РАЗВОЈ СРПСКИХ СТУДИЈА
Нови Сад, 2021.

II-119050

СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА И УМЕТНОСТИ
БАЛКАНОЛОШКИ ИНСТИТУТ
ПОСЕБНА ИЗДАВА 151

ОГЊЕН КРЕШИЋ

МАНАСТИР ХИЛАНДАР
И ИСТОЧНИ БАЛКАН
У ХВИИ ВЕКУ

КУЛТУРНЕ И ЕКОНОМСКЕ ВЕЗЕ

Одговорни уредник
ВОЈИСЛАВ Г. ПАВЛОВИЋ
директор Балканолошког института САНУ

БЕОГРАД
2021

Извори

- Encyclopedia Britannica
<https://www.britannica.com> (Приступ: фебруар 2023)
- Pinterest
<https://www.pinterest.com/> (Приступ: јули 2023)
- Универзитетска библиотека “Светозар Марковић” у Београду
www.unilib.rs (Приступ: август 2023)
- Wikipedia
en.wikipedia.org (Приступ: мај 2023)

Хвала на пажњи!

E-mail: zupan@unilib.rs